

ROUTEPLAN

INCLUSIEVE SAMENLEVING 2025

Inclusief worden doen we samen

Als gemeente zetten we ons met overtuiging in voor een inclusieve samenleving. We beseffen dat onze manier van werken, de keuzes die we maken én de manier waarop we onze dienstverlening inrichten, direct invloed hebben op wie wel of niet mee kan doen.

Een inclusief Roosendaal vraagt om bewustwording: van ons als gemeente, maar ook van onze partners. Diversiteit is breder dan je denkt - en iedereen kan een bijdrage leveren aan een samenleving waarin niemand wordt buitengesloten.

Inclusief beleid begint met kritische vragen aan onszelf.

Niet om te wijzen, maar om samen te groeien:

- > Voel jij je verbonden met bepaalde vormen van diversiteit?
- > Zijn diversiteit en inclusie onderwerpen binnen jouw organisatie?
- > Wat kun jij doen om uitsluiting van inwoners te voorkomen?

Samen maken we beleid waarin iedereen zich gezien, gehoord en welkom voelt.

Dit Routeplan heeft informatie over:

(klik op de regels om naar het betreffende hoofdstuk te navigeren)

1. Inleiding Inclusieve samenleving

2. Routeplan Inclusieve evenementen

3. Inzet ervaringsdeskundigen met het Rebellenteam

Het **Routeplan Inclusieve samenleving** wordt steeds aangevuld met nieuwe informatie, handige links, praktische tips en concrete handvatten. Kijk er dus regelmatig op!

ROUTEPLAN INCLUSIEVE SAMENLEVING 2025

Meedoen en gelijke kansen voor alle inwoners

We willen dat iedereen in gemeente Roosendaal dezelfde kansen en mogelijkheden heeft om mee te doen. Dit noemen we een inclusieve samenleving. Het is één van de prioriteiten uit het collegeakkoord 2022-2026. Als gemeente hebben we dat niet in een paar simpele stappen geregeld. Daarom gaan we de komende jaren aan de slag om dit te realiseren en daar hebben we iedereen bij nodig.

Ook jou!

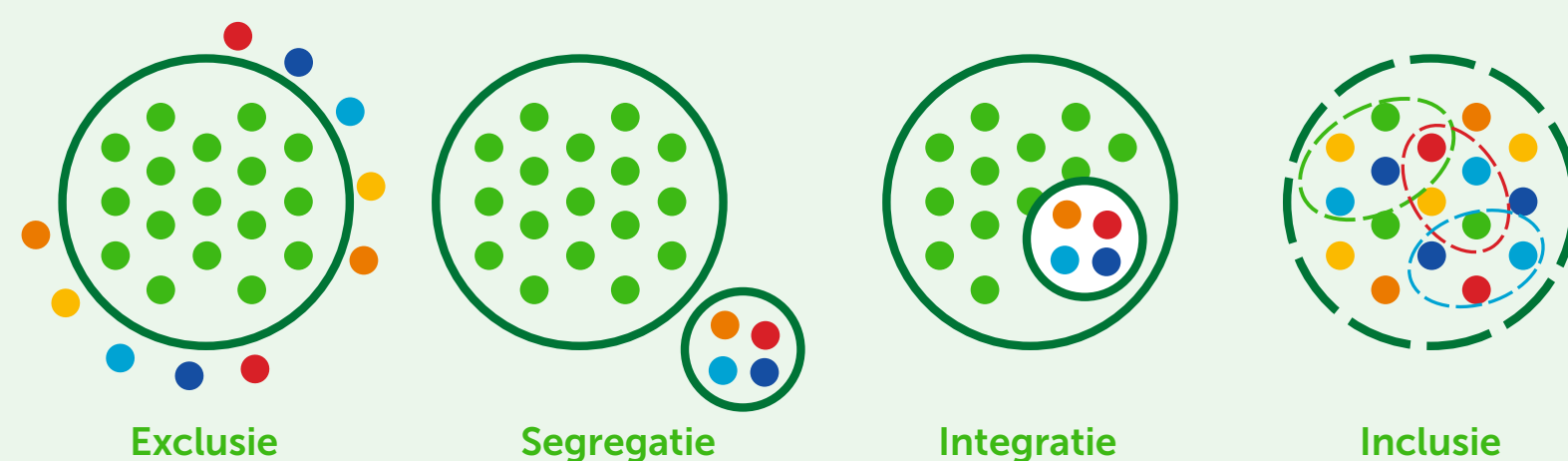
In dit document kun je lezen wat inclusie betekent, hoe een inclusieve samenleving eruitziet en hoe we in Roosendaal in de aankomende jaren de ontwikkeling naar een Inclusieve samenleving gaan vormgeven.

Wat is inclusie?

Inclusie betekent dat iedereen gelijke kansen en rechten heeft en volwaardig kan deelnemen aan de samenleving. Het gaat om meedoen, ruimte geven en krijgen, en samenwerken met respect en openheid. Uitsluiting, bewust of onbewust, is het tegenovergestelde van inclusie. Een inclusieve samenleving erkent iedereen als gelijkwaardig en biedt gelijke kansen op alle levensgebieden.

Dit vereist bewustzijn van de eigen positie en die van anderen, en het wegnemen van drempels, vooral voor mensen in kwetsbare situaties. Diversiteit verwijst naar de verscheidenheid aan kenmerken zoals leeftijd, gezondheid, seksuele oriëntatie en culturele achtergrond. Intersectionaliteit (kruispuntdenken) benadrukt hoe verschillende factoren samen iemands maatschappelijke positie beïnvloeden.

Om een inclusieve samenleving te creëren, moeten beleid en samenwerking met inwoners, ondernemers en partners inclusief zijn. Het doel is een maatschappij waarin respect, acceptatie en verbondenheid normaal zijn, en waarin inclusie structureel wordt verankerd in onderwijs en beleid. Dit is een proces dat tijd kost en zowel lange-termijnontwikkelingen als korte-termijnacties vereist.

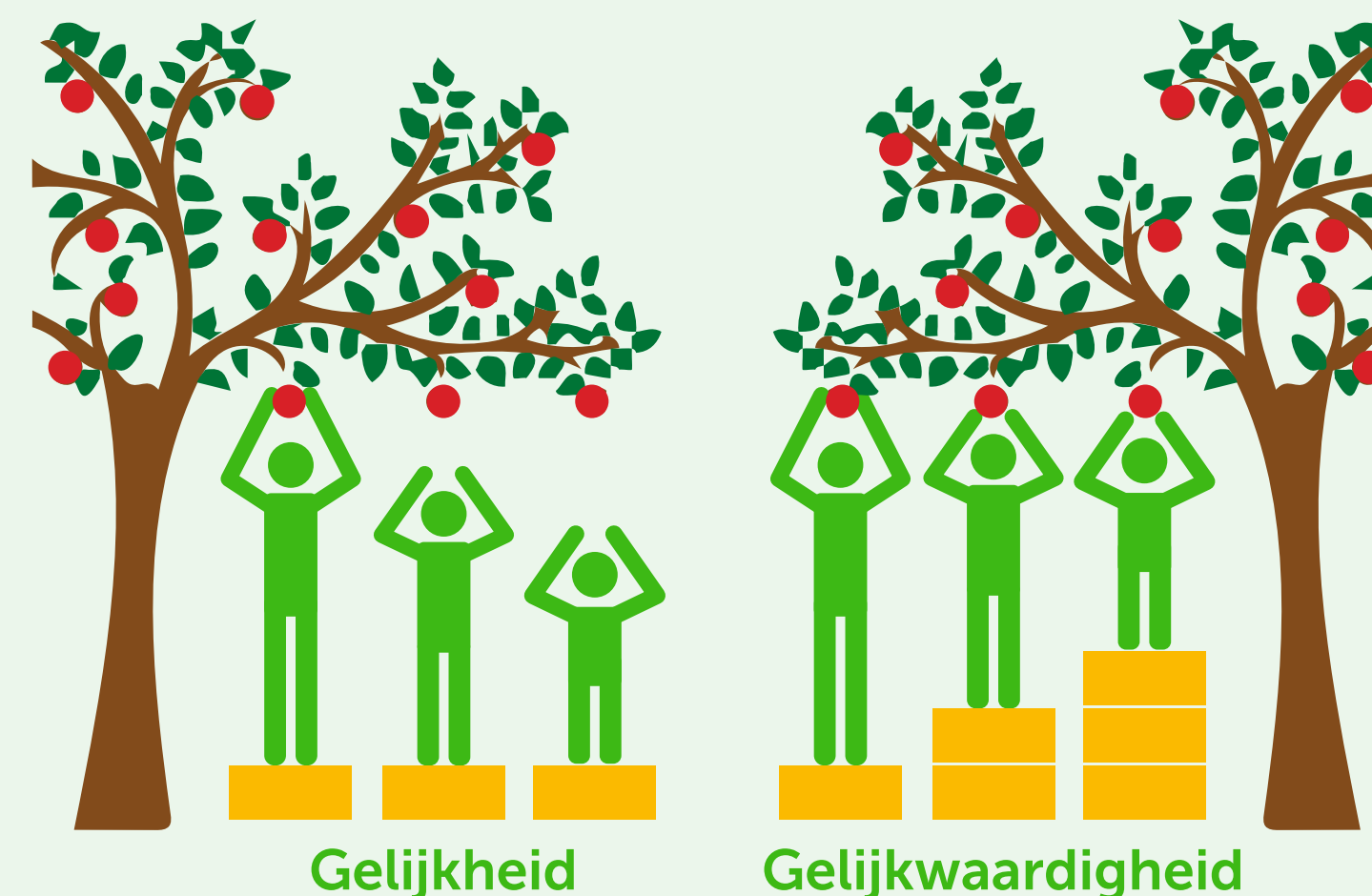

Inclusie, diversiteit, intersectionaliteit

Om te streven naar een inclusieve samenleving is het belangrijk dat we ons bewust zijn van de diversiteitsfactoren.

Diversiteit betekent 'verscheidenheid, variatie'. Inclusief zijn betekent dat je rekening houdt met alle mogelijke diversiteitsfactoren en combinaties van diversiteitsfactoren, zoals o.a. taal en geletterdheid, seksuele oriëntatie, leeftijd en gezondheid.

Intersectionaliteit houdt in dat een combinatie van verschillen in kenmerken en eigenschappen, iemands positie in de maatschappij bepaalt. Dit wordt ook wel kruispuntdenken genoemd. Een intersectionele blik of werkwijze kan wel bijdragen aan een inclusieve samenleving. Het geeft aan dat er aandacht is voor de verschillende gronden en lagen van uitsluiting en onderdrukking.

Waarom doen we dit?

Het college van B&W heeft in het collegeprogramma 2022-2026 grote ambities geformuleerd in het streven naar een inclusieve samenleving. We willen werken aan een inclusief Roosendaal, zodat mensen veilig, gezond en veerkrachtig opgroeien in een toegankelijk ingerichte leefomgeving met een natuurlijk bewustzijn en respect voor de onderlinge diversiteit in eigenschappen, kenmerken en voorkeuren. Op dit moment zijn we nog niet op dat punt.

Helaas krijgt een aanzienlijk deel van onze inwoners nog vaak te maken met vooroordelen en uitsluiting. Dat zien we ook terug in onderzoeken. Bijvoorbeeld in landelijke cijfers van de Veiligheidsmonitor (CBS/Ministerie van Justitie en Veiligheid, 2022). Daaruit blijkt dat in 2021 de meest genoemde gronden voor discriminatie ras of huidskleur en nationaliteit waren.

Vrouwen ervoeren iets vaker discriminatie dan mannen, jongeren vaker dan ouderen, en homoseksuelen en biseksuelen vaker dan heteroseksuelen. Vooroordelen, uitsluiting en discriminatie kunnen onder andere leiden tot een minder goede fysieke gezondheid en vooral een minder goede psychische gezondheid. Dat zien we terug in de hoge eenzaamheidscijfers in onze gemeente.

Onze gemeente heeft historisch een groot aandeel Marokkaanse en Turkse inwoners en 'overige nationaliteiten'. Bijna de helft van de inwoners hebben een niet Nederlandse achtergrond (2021: 19.8% inwoners met Marokkaanse achtergrond, 11.3% inwoners met Turkse achtergrond, 19.4% inwoners met overige niet-Westerse achtergrond). Daarnaast is 1 op de 20 inwoners onderdeel van de lhbt+ gemeenschap, 1 op 8 mensen leeft met een beperking en 1 op 5 krijgt een vorm van dementie. Het potentiële aantal inwoners dat te maken krijgt met discriminatie, vooroordelen en uitsluiting is hoog en dat vinden we onacceptabel. We moeten daarom ons best doen om ervoor te zorgen dat iedereen zich thuis en welkom voelt in Roosendaal.

Programma 'Meedoen en gelijk kansen'

Om in de aankomende jaren te werken aan een inclusieve samenleving is het programma 'Meedoen en gelijke kansen' ontwikkeld. Het programma vormt zich middels een aantal themalijnen, waarin we gericht aan de slag gaan.

Themalijn 1: De gemeente geeft het goede voorbeeld

Themalijn 2: Bestrijden van discriminatie en racisme

Themalijn 3: Dementievriendelijke gemeente

Themalijn 4: Toegankelijkheid en openbare ruimte

Themalijn 5: Regenbooggemeente Roosendaal

Themalijn 6: Gendergelijkheid

Met het programma '**Meedoen en gelijke kansen**' beogen we de volgende doelen te bereiken:

- > In Roosendaal hebben we iedereen nodig en zorgen we dat iedereen mee kan doen;
- > We zetten in op gelijkwaardigheid en het creëren van gelijke kansen;
- > We vergroten de veerkracht van onze inwoners.

Meer informatie

Wil je meer informatie over onze inzet op de inclusieve samenleving en/of het programma '**Meedoen en gelijke kansen**'? Neem dan contact op met Desiree Bax, projectleider Inclusieve samenleving.

ROUTEPLAN TOEGANKELIJKE FESTIVALS

**KLIK HIER VOOR
HET VOLLEDIGE
DOCUMENT**

TOEGANKELIJKHEIDS- AFSPRAKEN BIJ FESTIVALS

KLIK OP HET ICOON OM NAAR HET
VOLLEDIGE HOOFDSTUK TE GAAN

Vanaf het begin moeten plannen voor festivaltoegankelijkheid opgesteld en gecommuniceerd worden met alle betrokken medewerkers. Zorg ervoor dat bezoekers vóór ticketverkoop informatie kunnen vinden op de website.

- ▶ **FACILITEITEN EN VOORZIENINGEN**
- ▶ **TICKETS**
- ▶ **VERIFICATIE-OPTIES**
- ▶ **TOEGANG TOT HET FESTIVALTERREIN**
- ▶ **OP HET FESTIVALTERREIN**
- ▶ **TOEGANKELIJKE CAMPING**

COMMUNICATIE OVER TOEGANKELIJKHEID

KLIK OP HET ICOON OM NAAR HET
VOLLEDIGE HOOFDSTUK TE GAAN

Heldere communicatie over festivaltoegankelijkheid is essentieel voor bezoekers om te bepalen of het festival voor hen toegankelijk is, vooral voorafgaand aan de ticketverkoop.

- ▶ **WEBSITE**
- ▶ **CONTACT MET DE ORGANISATIE**
- ▶ **TERMINOLOGIE EN BEJEGENING**
- ▶ **BESLISSING TOT BEZOEK**

PRODUCTIE VAN EEN FESTIVAL

KLIK OP HET ICOON OM NAAR HET
VOLLEDIGE HOOFDSTUK TE GAAN

Toegankelijkheid moet vanaf het begin worden meegenomen in de productie van het festival om flexibiliteit te waarborgen en extra kosten achteraf te voorkomen.

- ▶ **TICKETVERKOOP**
- ▶ **BEREIKBAARHEID**
- ▶ **FACILITEITEN OP HET TERREIN**
- ▶ **FESTIVALLCAMPING**
- ▶ **ADL-ONDERSTEUNING**

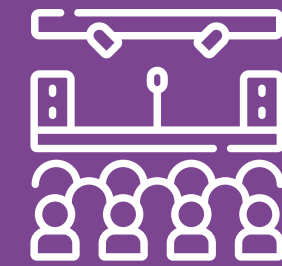

INRICHTING VAN HET FESTIVALTERREIN

KLIK OP HET ICOON OM NAAR HET
VOLLEDIGE HOOFDSTUK TE GAAN

Zorg dat de basisinrichting rolstoeltoegankelijk is en voldoet aan de behoeften van bezoekers met verschillende beperkingen.

- ▶ **BASISVOORZIENINGEN**
- ▶ **VEILIGHEID BIJ CALAMITEITEN**
- ▶ **TOEGANKELIJKE COMMUNICATIE OP HET TERREIN**

FESTIVALBELEVING

KLIK OP HET ICOON OM NAAR HET
VOLLEDIGE HOOFDSTUK TE GAAN

Festivalbezoekers met een beperking ervaren een gevoel van welkom en inclusie wanneer er zichtbaar rekening met hen wordt gehouden. Dit versterkt hun band met het festival en draagt bij aan hun algehele beleving.

- ▶ **GASTVRIJHEID**
- ▶ **VINDBAARHEID VAN FACILITEITEN EN VOORZIENINGEN**
- ▶ **GEVOEL VAN ONAFHANKELIJKHEID**
- ▶ **BELEVING VOOR MENSEN MET AUDITIEVE EN/OF VISUELE BEPERKINGEN**

KLIK OP HET ICOON
OM NAAR HET VOLLEDIGE
HOOFDSTUK TE GAAN

TOT SLOT

Toegankelijkheid is maatwerk en verschilt per festival. Het is belangrijk om de routekaart voor toegankelijkheid bij elke festivalproductie opnieuw te raadplegen. Bovendien is het aan te raden om alle toegankelijkheidsmaatregelen tijdig te laten toetsen door een gespecialiseerde organisatie die ervaring heeft met evenementenorganisatie. Deze organisaties zijn goed bekend met de vereisten voor toegankelijkheid, kennen geschikte leveranciers en hebben expertise in de veiligheidsaspecten van festivals, zodat mensen met diverse beperkingen zelfstandig kunnen genieten.

BELANGRIJKE PUNTEN:

- ▶ **GASTVRIJHEID**
- ▶ **VEILIGHEID**
- ▶ **DUIDELIJKE COMMUNICATIE**
- ▶ **TRANSPARANTIE**
- ▶ **AUTONOME KEUZE**

GEBRUIKSVORWAARDEN

Het Themanetwerk Festivals en Evenementen stimuleert toegankelijkheid bij festivals door deze routekaart beschikbaar te stellen. Deze routekaart is primair bedoeld voor organisatoren van festivals met een volwassen doelgroep.

LET OP:

- ▶ De routekaart mag niet worden gedeeld met derden, gekopieerd of voor commerciële doeleinden gebruikt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het kernteam van het Themanetwerk.
- ▶ Bij verwijzingen naar de routekaart moeten de richtlijnen voor bronvermelding worden gevolgd.
- ▶ Het is de bedoeling dat de routekaart bij elke download als origineel van de website wordt gehaald.

Voor vragen kun je contact opnemen met de kerngroep (ervarings) deskundigen via: info@coalitievoorinclusie.nl

Het Rebellenteam geeft advies

Het Rebellenteam Roosendaal bestaat uit inwoners met ervaring in toegankelijkheid en inclusie. Zij zetten hun kennis in om beleid, diensten, openbare ruimtes, cultuur, evenementen, activiteiten en informatie voor iedereen begrijpelijk, toegankelijk en vindbaar te maken. Dit doen ze door advies te geven over 'inclusief' ontwerpen.

Landelijk Rebellenteam

Het Rebellenteam Roosendaal is onderdeel van het landelijke netwerk van Rebellen, opgericht door **Joint Projects**.

Waarvoor kun je het Rebellenteam inschakelen?

Het Rebellenteam geeft advies en tips aan organisaties, stichtingen en overheden over:

- > Beleidsplannen
- > Dienstverlening
- > Het testen van voorzieningen, activiteiten en evenementen op gebruiksvriendelijkheid

Roosendaals Rebellenteam in 2025 en 2026

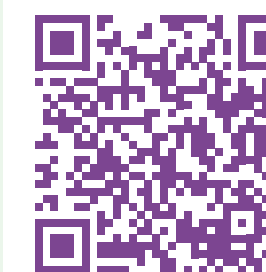
In 2025 en 2026 richt het Rebellenteam zich op:

- > Inclusieve evenementen
- > Inclusieve speelplekken

Contact opnemen

Wil je advies van het Rebellenteam?

Stuur een e-mail naar karin@jointprojects.nl.

TOEGANKELIJKE FESTIVALS

INHOUD

5	9	11	15	19	23
TOEGANKELIJKHEIDS- AFSPRAKEN BIJ FESTIVALS	COMMUNICATIE OVER TOEGANKELIJKHEID	PRODUCTIE VAN EEN FESTIVAL	INRICHTING VAN HET FESTIVALTERREIN	FESTIVALBELEVING	TOT SLOT

1. TOEGANKELIJKHEIDS-AFSPRAKEN BIJ FESTIVALS

Vanaf het begin moeten plannen voor festivaltoegankelijkheid opgesteld en gecommuniceerd worden met alle betrokken medewerkers. Zorg ervoor dat bezoekers vóór ticketverkoop informatie kunnen vinden op de website.

1.1 FACILITEITEN EN VOORZIENINGEN

Er moeten specifieke voorzieningen zijn voor verschillende beperkingen:

- Fysieke beperkingen: Pendelvervoer, parkeerplaatsen, kijkplatform, rolstoeltoiletten, en toegankelijk campinggedeelte met EHBO en tillift.
- Auditieve/visuele beperkingen: Gebarentolk, schrijftolk, signdancer/muziektolk, en audiodescriptie.
- Mentale/sensitieve beperkingen: Duidelijke informatie, pictogrammen en prikkelarme rustruimtes.

1.2 TICKETS

Stel voorwaarden op voor bezoekers met beperkingen en hun ondersteuners en zorg dat benodigde faciliteiten tijdens het bestelproces kunnen worden aangevraagd.

1.3 VERIFICATIE-OPTIES

Verificatiemogelijkheden omvatten o.a.: gehandicaptenparkeerkaart, OV-begeleiderspas, medicijnpaspoort en toiletpas. Doktersverklaringen worden niet gevraagd.

1.4 TOEGANG TOT HET FESTIVALTERREIN

Maak afspraken over:

- Verboden hulpmiddelen;
- Beleid rond eigen voeding vanwege dieet/allergieën;
- Assistentiehonden, medicatie en de manier van fouilleren.

1.5 **OP HET FESTIVALTERREIN**

Afspraken over:

- Rolstoeltoiletten en kijkplatform;
- Lichte zorgtaken door evenementenzorg of externe ADL-organisaties;
- Gebruik van faciliteiten voor auditieve/visuele beperkingen.

1.6 **TOEGANKELIJKE CAMPING**

Afspraken voor de toegankelijke camping omvatten:

- Aanmelding, koeling voor medicatie, stroompunten;
- Aantal ondersteuners per tent, om vriendengroepen te faciliteren;
- ADL-ondersteuning door zorgmedewerkers of gespecialiseerde organisaties.

2 COMMUNICATIE OVER TOEGANKELIJKHEID

Heldere communicatie over festivaltoegankelijkheid is essentieel voor bezoekers om te bepalen of het festival voor hen toegankelijk is, vooral voorafgaand aan de ticketverkoop.

2.1 WEBSITE

De website moet voldoen aan toegankelijkheidsnormen (Web Content Accessibility Guidelines) en het volgende bieden:

- **Ondersteunende functies:** Ondertiteling bij video's, voorleesopties, pictogrammen, voldoende contrast, alt-teksten en compatibiliteit met spraak- of vergrotingssoftware.

2.2 CONTACT MET DE ORGANISATIE

Duidelijke contactopties, zoals een specifiek toegankelijkheids-e-mailadres, maken communicatie over toegankelijkheid eenvoudiger en privacyvriendelijker.

- **Medewerkers:** Moeten op de hoogte zijn van toegankelijkheidsopties en gericht vragen naar hulpmiddelen in plaats van medische details.
- **Bezoeker gericht:** Focus in communicatie op wat de bezoeker nodig heeft, niet op de beperking zelf.

2.3 TERMINOLOGIE EN BEJEGENING

Gebruik vriendelijke, respectvolle termen om barrières te vermijden. Vermijd termen als "gehandicapte" en gebruik liever neutrale aanduidingen zoals "persoon met een beperking", "rolstoelgebruiker" of "hulphond".

2.4 BESLISSING TOT BEZOEK

Vermeld alle toegankelijkheidsopties en -beperkingen ruim vóór de ticketverkoop, zodat bezoekers een goed geïnformeerde keuze kunnen maken. Wees bereikbaar voor aanvullende vragen.

3 PRODUCTIE VAN EEN FESTIVAL

Toegankelijkheid moet vanaf het begin worden meegenomen in de productie van het festival om flexibiliteit te waarborgen en extra kosten achteraf te voorkomen.

3.1 TICKETVERKOOP

Zorg voor duidelijke informatie over:

- Soorten tickets voor mensen met een beperking en hun ondersteuners;
 - Eventuele benodigde verificatie voor speciale tickets.
-

3.2 BEREIKBAARHEID

Essentiële voorzieningen voor een toegankelijke route naar het festivalterrein zijn:

- Toegankelijke pendelbussen, parkeerplaatsen, kiss-and-ride-zones en fietsenstallingen voor aangepaste fietsen.
-

3.3 FACILITEITEN OP HET TERREIN

Stem faciliteiten af op specifieke behoeften van bezoekers om overcapaciteit te voorkomen:

- **Toiletten:** Plaats meerdere rolstoeltoegankelijke toiletten die voldoen aan richtlijnen voor ruimte en toegankelijkheid.
 - **Kijkplatform:** Zorg voor een toegankelijk platform met voldoende zitruimte voor personen en hun ondersteuners.
 - **Visuele/auditieve ondersteuning:** Voorzie voorzieningen zoals signdancers, schermen, en ondertitelings- of audiodescriptie-apps.
 - **Prikkelarme ruimte:** Creëer een rustruimte voor bezoekers met prikkelgevoeligheid.
 - **Zitplaatsen:** Plaats verspreide zitplekken en overweeg of bezoekers een opvouwbaar krukje mogen meenemen.
-

3.4 FESTIVALCAMPING

Zorg voor een toegankelijk campinggedeelte met:

- Verharde, brede looppaden en duidelijke vakken voor tenten;
- Toegankelijke toiletten, douches met vaste douchestoelen en verstelbare douchekoppen;
- ADL-ondersteuning en hulpmiddelen zoals hoog-laagbedden indien nodig voor liggende verzorging.

3.5 ADL-ONDERSTEUNING

Voor bezoekers met dagelijkse hulpbehoeften (ADL) biedt het festival ondersteuning bij toiletgang, kleding en douchen, vooral op meerdaagse evenementen. De ondersteuning kan geleverd worden door evenementenzorg of een gespecialiseerde ADL-organisatie.

4 INRICHTING VAN HET FESTIVALTERREIN

Zorg dat de basisinrichting rolstoeltoegankelijk is en voldoet aan de behoeften van bezoekers met verschillende beperkingen.

4.1 BASISVOORZIENINGEN

Fysieke toegankelijkheid:

- Houd de toegangen en (nood)uitgangen drempelvrij met een minimale breedte van 90 cm; vluchtroutes dienen ook drempelvrij te zijn.
- Voorkom hoogteverschillen van meer dan 2 cm. Gebruik waar nodig hellingbanen voor toegang tot kabelgoten, rolstoeltoiletten, VIP-decks, en kijkplatforms.
- Zorg voor duidelijke markeringen van hoogteverschillen, vooral voor bezoekers met een visuele beperking.

Verlichting en zichtbaarheid:

- Plaats extra verlichting bij essentiële locaties zoals toiletten, EHBO-posten, en uitgangen om de zichtbaarheid in de avond te verbeteren.

Bewegwijzering:

- Gebruik borden met goed contrast, grote letters, en pictogrammen om de zichtbaarheid en leesbaarheid voor mensen met een visuele beperking te verbeteren.

4.2 VEILIGHEID BIJ CALAMITEITEN

Het veiligheidsplan moet specifieke aandacht geven aan de evacuatie van mensen met beperkingen:

- Zorg dat communicatie tijdens een calamiteit zowel hoorbaar als zichtbaar is (gebruik gesproken taal en beeldschermen).
 - Overweeg de evacuatie van het kijkplatform en zorg dat vluchtroutes rolstoeltoegankelijk zijn (drempelvrij en minimaal 90 cm breed).
 - Wijs medewerkers aan die verantwoordelijk zijn voor de begeleiding van bezoekers met een beperking en andere kwetsbare groepen tijdens een evacuatie.
-

4.3 TOEGANKELIJKE COMMUNICATIE OP HET TERREIN

Om ervoor te zorgen dat alle bezoekers toegang hebben tot belangrijke informatie:

- Combineer tekst, pictogrammen, illustraties, gesproken tekst, en indien mogelijk een tolk Nederlandse Gebarentaal (NGT) om de informatie toegankelijk te maken.
 - Gebruik kleuren met een sterk contrast in afbeeldingen en bewegwijzering om de leesbaarheid te vergroten.
 - Plaats waarschuwborden bij ingangen van zones met stroboscoop- of laserlichten, zodat mensen die gevoelig zijn voor epilepsie of lichtgevoelige aanvallen deze zones kunnen vermijden.
-

5 FESTIVALBELEVING

5

Festivalbezoekers met een beperking ervaren een gevoel van welkom en inclusie wanneer er zichtbaar rekening met hen wordt gehouden. Dit versterkt hun band met het festival en draagt bij aan hun algehele beleving.

5.1 GASTVRIJHEID

Voor een gastvrije ontvangst van bezoekers met een beperking:

- **Instructies aan medewerkers:** Zorg dat medewerkers gelijkwaardig en met respect communiceren (zie ook Hoofdstuk 2.3).
- **Wacht op een verzoek:** Medewerkers dienen eerst te wachten op een hulpvraag. De bezoeker zal zelf aangeven welke hulp gewenst is.
- **Kennis van voorzieningen:** Medewerkers moeten weten welke voorzieningen beschikbaar zijn en waar deze zich bevinden.
- **Samenwerking met ondersteuners:** Laat ondersteuners dezelfde ingang gebruiken, zodat ze niet gescheiden worden van de persoon die ze ondersteunen.
- **Fouilleren:** Vraag vooraf aan de bezoeker of er rekening moet worden gehouden met bepaalde behoeften tijdens het fouilleren.

5.2 VINDBAARHEID VAN FACILITEITEN EN VOORZIENINGEN

Om alle voorzieningen makkelijk te vinden:

- **Gebruik een plattegrond:** Maak een toegankelijke plattegrond beschikbaar (zowel op papier als in een toegankelijke festivalapp).
- **Duidelijke bewegwijzering:** Plaats borden met contrasterende kleuren en pictogrammen om de vindbaarheid te vergroten (zie ook Hoofdstukken 4.1 en 4.3).

5.3 GEVOEL VAN ONAFHANKELIJKHEID

Bezoekers ervaren meer onafhankelijkheid wanneer zij zelf kunnen bestellen en afrekenen:

- **Rolstoeltoegankelijke balies:** Zorg voor duidelijk gemarkeerde bestel- en betaalpunten voor rolstoelgebruikers, of vraag medewerkers naar bezoekers toe te gaan die niet bij de balie kunnen komen.
- **Menukaarten en prijslijsten:** Hang grote, duidelijke lijsten met producten en prijzen op. Gebruik Arial in lettergrootte 14 pt en geef de informatie in tekst en afbeeldingen weer.

5.4 BELEVING VOOR MENSEN MET AUDITIEVE EN/OF VISUELE BEPERKINGEN

Zintuiglijke ondersteuning tijdens optredens en belevingen maakt het festival inclusiever:

- **Muziektolk/signdancer:** Laat een gebarentolk ritmisch de songteksten vertolken.
 - **Audiodescriptie:** Bied een audiobeschrijving van visuele elementen voor een beter begrip van optredens.
 - **Zintuigprikkelende faciliteiten:** Vertaal muziek naar andere zintuigen, zoals geur, smaak, visuele verlichting, en trillingen via een trilvloer.
-

6 TOT SLOT

Toegankelijkheid is maatwerk en verschilt per festival. Het is belangrijk om de routekaart voor toegankelijkheid bij elke festivalproductie opnieuw te raadplegen. Bovendien is het aan te raden om alle toegankelijkheidsmaatregelen tijdig te laten toetsen door een gespecialiseerde organisatie die ervaring heeft met evenementenorganisatie. Deze organisaties zijn goed bekend met de vereisten voor toegankelijkheid, kennen geschikte leveranciers en hebben expertise in de veiligheidsaspecten van festivals, zodat mensen met diverse beperkingen zelfstandig kunnen genieten.

BELANGRIJKE PUNTEN:

- **Gastvrijheid:** Toegankelijkheid staat voor een gastvrije ervaring voor alle bezoekers.
- **Veiligheid:** Zorg ervoor dat veiligheidsmaatregelen ook rekening houden met bezoekers met een beperking.
- **Duidelijke Communicatie:** Communicatie moet helder en toegankelijk zijn voor iedereen.
- **Transparantie:** Wees open over de beschikbare voorzieningen en hulp.
- **Autonome Keuze:** Bezoekers moeten in staat zijn om zelf keuzes te maken over hun ervaring.

Toegankelijkheid omvat meer dan alleen kennis; het verdient voortdurende aandacht en inzet.

GEBRUIKSVOORWAARDEN

Het Themanetwerk Festivals en Evenementen stimuleert toegankelijkheid bij festivals door deze routekaart beschikbaar te stellen. Deze routekaart is primair bedoeld voor organisatoren van festivals met een volwassen doelgroep.

LET OP:

- De routekaart mag niet worden gedeeld met derden, gekopieerd of voor commerciële doeleinden gebruikt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het kernteam van het Themanetwerk.
- Bij verwijzingen naar de routekaart moeten de richtlijnen voor bronvermelding worden gevolgd.
- Het is de bedoeling dat de routekaart bij elke download als origineel van de website wordt gehaald.

De routekaart is te downloaden via: [Coalitie voor Inclusie](#). Voor vragen kun je contact opnemen met de kerngroep (ervarings)deskundigen via: info@coalitievoorinclusie.nl

